

Somogyi lápok talajszinten élő emlős faunájának vizsgálata

LANSZKI JÓZSEF

Kaposvári Egyetem, Állattudományi Kar, Ökológiai Munkacsoport, 7401 Kaposvár, Pf. 16.,
E-mail: lanszki@mail.atk.u-kaposvar.hu

Összefoglalás. Három Somogy megyei lápon, nyári időszakában, 4 éjszakás, fogás-jelölés-vissza-fogás módszerrel, kisémlősök elevenfogó csapdázása során az alábbi emlősöket találtuk a Baláta-tó körzetében (B): *Apodemus agrarius*, *A. sylvaticus*, *A. flavicollis*, *Microtus arvalis*, *M. agrestis*, *Sorex araneus* és *Crocidura leucodon*, a Barcsi Borókásban, Nagyberek körzetében (N): *A. agrarius*, *A. sylvaticus*, *A. flavicollis*, *M. agrestis*, *Clethrionomys glareolus*, *Arvicola terrestris*, *Neomys fodiens* és *C. leucodon*, valamint a Fehérvízi Láp Természetvédelmi Területen (F): *A. agrarius*, *A. sylvaticus*, *A. flavicollis*, *Micromys minutus*, *M. arvalis*, *M. agrestis*, *C. glareolus*, *S. araneus*, *C. leucodon* és *C. suaveolens*. További megfigyelt kis- és közepes testméretű emlős fajok: *Lepus europaeus* (F), *Sciurus vulgaris* (N), *Spermophilus citellus* (F), *Rattus norvegicus* (F), *Arvicola terrestris* (F), *Ondatra zibethicus* (F), *Microtus subterraneus* (F), *Mustela nivalis* (F), *Mustela erminea* (F), *Martes foina* (N), *Martes foina/Martes martes* (B, N és F), *Lutra lutra* (B, N és F), *Meles meles* (N, F) és *Vulpes vulpes* (B, N és F). A lápokon végzett vizsgálatban, a területeken eddig nem ismert fajok kimutatása történt.

Kulcsszavak: emlős, Baláta, Barcsi Borókás, Fehérvízi láp.

Bevezetés

Közel száz évvel ezelőtt a Magyar Birodalom állatvilága /Fauna Regni Hungariae/ emlősökkel foglalkozó kötetében PASZLAVSZKY (1918) bizonyíthatóan mindössze 7 emlős faj Somogy megyei előfordulásáról számolt be. A közelmúltban megjelent Somogy Fauna Katalógusa szerint (szerk.: ÁBRAHÁM 2001), a Magyarországon előforduló 85 emlős faj közül 68 (80%) él, vagy élt Somogy megyében. Ezek közül 8 rovarevő (*Insectivora*), 18 denevér (*Chiroptera*), 2 nyúlalakú (*Lagomorpha*), 22 rágcsáló (*Rodentia*), 14 ragadozó (*Carnivora*) és 4 párosujjú patás (*Artiodactyla*). Egyes hiányzó fajok előfordulására a megye környezeti adottságai miatt feltehetően a jövőben sem számíthatunk. Vannak azonban olyan fajok, melyek a kutatások hiányosságai miatt nem kerültek fel a listára (LANSZKI & PURGER 2001).

A lápok azon vízi ökológiai rendszerekhez tartoznak, amelyeket az emberi tevékenység közvetlen hatása általában nem érintett, ezért természetes illetve természet közeli állapotuk miatt az itt élő életközösségek diverzitását a természeti tényezők határozzák meg. Érzékenyen reagálnak a környezet változásaira. Napjainkban a lápok állapota kedvezőtlenül változott elsősorban a lecsapolások, a csapadékszegény periódusok, az eutrofizációs problémák és a környezetszennyezés miatt (például MAJER 1992, BORHIDI & SÁNTA 1999, KÖRMENDI et al. 2002).

Az elmúlt évtizedekben, a kiemelt jelentőségű somogyi lápokon igen gazdag, szerteágazó zoológiai vizsgálat zajlott. Ezeket a munkákat a „Somogy fauna katalógusa” című, sok

szerzős összefoglaló mű részletezi (szerk. ÁBRAHÁM 2001). Emlős faunisztikai kutatás a Baláta-tavon (MARIÁN 1957, 1958, MAJER 1992) zajlott, és mindössze szórványos adatok állnak rendelkezésre a Barcsi Borókás Tájegységből (részletesebben: ÁBRAHÁM et al. 1994, LANSZKI & PURGER 2001). A Fehérvízi-láp területén pedig nem folyt emlőstani vizsgálat. A vizes élőhelyek, különösen a lápok veszélyeztetett helyzete miatt, egyes somogyi lápokon zoológiai felmérést végeztünk. A jelen közleményben az első év (2002) emlős felmérési eredményei mutatjuk be.

A vizsgálat célkitűzése a Baláta-tó, a Barcsi Borókás tájegység Nagybereki területének és a Fehérvízi-láp különböző élőhelyeinek – elsődlegesen élvefogó csapdázásra alapozott – kis-emlős faunisztikai vizsgálata volt. E mellett, a lápterületeken közvetlenül és nyom alapján megfigyelt, vagy ragadozók ürülékéből egyértelműen azonosított emlősöket is felsoroljuk.

Módszerek

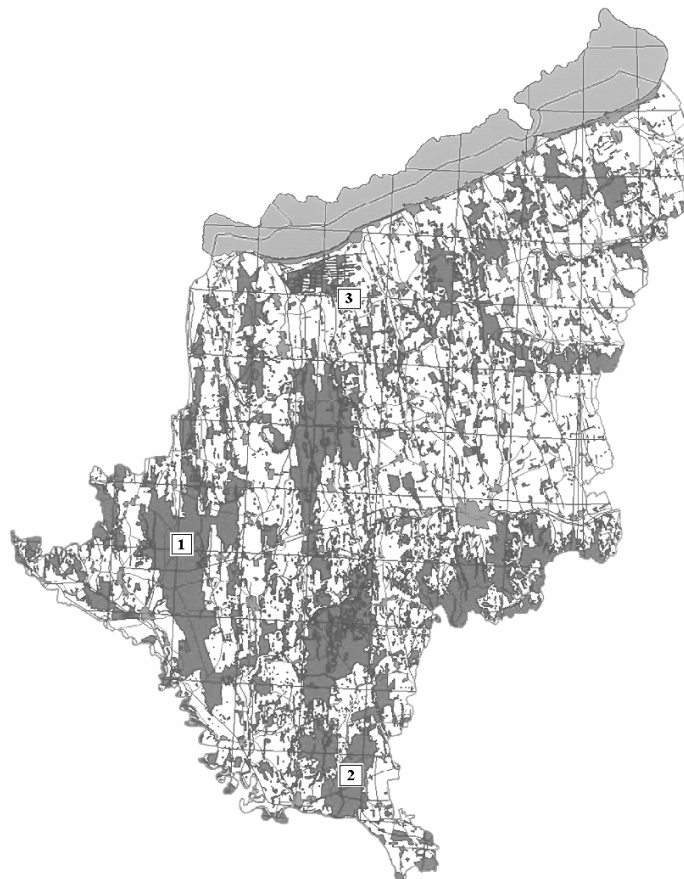
A vizsgálati területek bemutatása

Az első vizsgált terület a Somogyszobhoz közeli Kaszó-pusztai erdők által övezett mintegy 130 ha-os lápmedencében található Baláta-tó (46°19'É, 17°12'K) 1952-től védett, jelenleg fokozottan védett (1. ábra). A lápot égeres (*Cariceto elongatae-Alnaetum*) övezi. Ezen belül sásrét, mocsárrét, majd beljebb haladva füzláp (*Salicetum cinereae*), részben tőzegmohás füzláp (*Calamagrosti-Salicetum cinereae sphagnetosum*), majd zsombékosok (*Caricetum elatae*), valamint nádasok (*Scirpo-Phragmitetum*) és gyékényesek (*Scirpo Phragmitetum Typhetosum*) található (részletesebben: MAJER 1992, BORHIDI & SÁNTA 1999, KASZA & MARIÁN 2001). A helyenként 2,5–3 m-es mély nyíltvíz nehezen megközelíthető, egyes években kiszárad.

A második vizsgált terület, a Barcs és Darány között, a Duna-Dráva Nemzeti Parkban elterülő Nagyberék (45°59'É, 17°33'K), mely a Barcsi Borókás Tájegység részeként, szintén fokozottan védett terület (1. ábra). A tipikus humuszos homoktalajon eredetileg a cseres-tölgyes erdő (*Asphodelo-Quercetum roboris*) lehetett a természetes növénytakarulás. A területen található láperdők alatt tőzeg felhalmozódás nincs. A Tájegységben található legnagyobb láptó a Nagyberék, csapadékos években a víz alatt álló területe közel 100 hektár. A mintegy 30 ha kiterjedésű láptó vízmélysége többnyire 1 m körüli, maximálisan 1,7 m, egyes években kiszárad. A Nagyberék hínárvegetációja gazdag, jellemző hínártakarulása a tündérrózsa-hínár (*Nymphaeetum albo-luteae*), a békatutaj hínár (*Hydrocharitetum morsuranae*), a rence-békalencse hínár (*Lemno-Utricularietum vulgaris*). Égeres láperdők (*Carici elongatae-Alnetum*) húzódnak a láptó mentén (részletesebben: JUHÁSZ 2002).

A harmadik vizsgált terület a Balaton déli oldalán húzódó Fehérvízi láp (46°38'É, 17°32'K), a Nagyberék része. A száz évvel ezelőtt megkezdett lecsapolási munkálatok miatt az egykori lápvidék területe napjainkra jelentősen megcsappant. A lápvidéket a Balatonnal már csak övcsatornák, csatornák, szabályozott vízfolyások kapcsolják össze. A Nagyberék területén agyagos-homokos, meszes láp- és tőzeges talajokon ovális hosszanti lapos háta, vizenyős mélyedések, lápteknők váltakoznak. A lápterületek (Fehérvízi láp, Ordai-,

Csehi- és Zardavári-berek) jelentős része egy méterrel mélyebb fekvésű a Balaton közepes vízszintjénél. A Fehérvízi-láp Természetvédelmi Terület a Táska, Buzsák, Somogyszentpál, Balatonfenyves által határolt területen belül található (1. ábra), 1997 óta védett. A vizsgálati területen a vegetáció változatos; nádasok (*Scirpo-Phragmitetum*), gyékényesek (*Scirpo-Phragmitetum typhetosum*) mellett fűzlápok (*Salicetum cinerae*), éger-köris erdők (*Fraxino-Pannonicae-Alnetum*) és mezofil jellegű termőhelyeken láprétek (*Eriophorion latifolii*), legegők (ÁDÁM et al. 1981), valamint elgyomosodott gyepek figyelhetők meg. A kiszáradással együtt járó degradáció mellett, a tervezett új autópálya veszélyezteti leginkább a területet.

1. ábra. A vizsgált lápok földrajzi elhelyezkedése Somogy megyében (a sötétszürke foltok erdőket, a világosszürke foltok településeket, a vonalak vízfolyásokat jelölnek, 1 – Baláta-tó, 2 – Barcsi Borókás tájegység, Nagyberek, 3 – Fehérvízi-láp).

Figure 1. Geographic site of the studied moors in Somogy county (marks: dark grey spots – forests, light grey spots – settlements and lines – watercourses, 1 – Lake Baláta, 2 – Barcsi Borókás, Nagyberek, 3 – Fehérvízi-moor).

Vizsgálati módszerek

A kismérlősök felmérése élve fogó csapdázással, fogás-jelölés-visszafogás módszerrel (CSORBA & PECSENYE 1997), 2002 augusztusában zajlott. Hagyományos, 18×7×7 cm-es, talajra helyezett, üvegajtós facsapdát alkalmaztunk. Az egymástól 10 m távolságban levő csapdákat 4 éjszakára helyeztük ki. Csaléteknek diót, kukoricát és szalonnát használtunk. Az ellenőrzés korareggel és este történt, már a kihelyezés estéjén is. A Baláta-tó körzetében három élőhelyen, 7×7-es csapda kvadrátban (49 csapda/élőhely), összesen 147 db kismérlős csapdát helyeztünk el. A vizsgált élőhelyek: nádassal érintkező magassásos (zsombéksásos), fűzlappal érintkező égerliget és sásréttel érintkező égerláp. A Barcsi Borókásban, a Nagyberék területén, három élőhelyen, 7×7-es csapda kvadrátban helyeztük el a csapdákat. A vizsgált élőhelyek magassásos (zsombéksásos), égerláp és magasabb térszínen húzóódó, degradált égerliget. A Fehérvízi lápon szintén három élőhelyen zajlott kismérlős csapdázás. A vizsgált magassás-réten 7×7-es csapda kvadrátot alkalmaztunk. A nehezen átjárható, kvadrát kialakítására nem alkalmas fűzlápon (mely a peremén nyár ligetet és *Solidago* által gyomosított területet is érintett), vonalban 50 db csapdát helyeztünk el. A fűzlappal érintkező égerligetben három sorban helyeztünk el 50 db csapdát.

A területen, a vizsgált évben, a kismérlős csapdázás mellett, tavasszal és nyáron koto rék körül 77 db róka ürülékét és ősszel 11 db erdei fülesbagoly köpetet gyűjtöttünk. A kismérlős táplálékmaradványok csonttani (UJHELYI 1989) és szőr morfológiai (TEERINK 1991) bélyegei alapján a csapdázással nem előkerült fajokat listázzuk (módszer részletesebben: LANSZKI 2002).

Statistikai értékelés

A fogási adatok kezelése a HORVÁTH GYÖZŐ (PTE, TTK) által kidolgozott úrlapon Windows Access programmal zajlott. A rágcsláló sűrűség a csapdákkal lefedett területen befogott legkisebb ismert egyedszámra vonatkozik. Az összesített fogási adatok alapján Shannon-Wiener képlettel történt a kismérlős közösség diverzitásának kiszámítása (KREBS 1989). Az adatfeldolgozás SPSS 10 (1999) statisztikai programmal történt.

Eredmények

A Baláta-tó a magassásos élőhelyén legnagyobb egyedszámban a mezei cickány és a pirók erdeieger élt (1. táblázat). Ezeken kívül, az egérfélék közül kisebb egyedszámban a közönséges erdeieger és a sárganyakú erdeieger, a pocokfélék közül a csalitjáró pocok és a mezei pocok, a cickányfélék közül az erdei cickány fordult elő. Az égerligetben az egérfélék aránya összesen 74%-ot tett ki. Ezen kívül csalitjáró pocok és mezei cickány fordult elő. Az égerlápon szintén az egérfélék egyedsűrűsége volt a legnagyobb, arányuk összesen 79%-ot tett ki. Ezek mellett csalitjáró pocok, erdei cickány és mezei cickány fordult elő. A három előforduló erdeieger faj aránya a három különböző élőhelyen eltért. A legkisebb ismert egyedszám alapján számolt kismérlős egyedsűrűség a sásréten 49, az égerligeten 55, az égerlápon 49 egyed/ha volt.

1. táblázat. A vizsgált lápi élőhelyek kisemlős fogásszáma (N), diverzitása (H) és egyenletessége (J), élvefogó csapdázás alapján (2002, nyári időszak).

Table 1. Catch number (N), diversity (H) and evenness (J) of the small mammal communities living on different moor habitats, on the basis of live trapping method (summer period of 2002).

Kisemlős faj	Baláta-tó			Barcsi Borókás, Nagyberek			Fehérvízi-láp		
	magassás	égerliget	égerláp	magassás	égerláp	égerliget	magassás	fűzláp	égerliget
	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)
Pirók erdeiegeér (<i>Apodemus agrarius</i>)	7 (29,2)	4 (14,8)	9 (37,5)	8 (33,3)	8 (34,8)	1 (6,7)	3 (13,0)	12 (38,7)	23 (56,1)
Közönséges erdeiegeér (<i>Apodemus sylvaticus</i>)	3 (12,5)	6 (22,2)	9 (37,5)	3 (12,5)	9 (39,1)	8 (53,3)	6 (26,1)		4 (9,8)
Sárganyakú erdeiegeér (<i>Apodemus flavicollis</i>)	2 (8,3)	10 (37,0)	1 (4,2)	8 (33,3)	2 (8,7)	3 (20,0)		2 (6,5)	6 (14,6)
Törpegegeér (<i>Micromys minutus</i>)								1 (3,2)	
Mezei pocok (<i>Microtus arvalis</i>)	2 (8,3)						3 (13,0)		
Csalitjáró pocok (<i>Microtus agrestis</i>)	1 (4,2)	2 (7,4)	1 (4,2)	2 (8,3)		1 (6,7)		1 (3,2)	
Erdei pocok (<i>Clethrionomys glareolus</i>)						1 (6,7)		9 (29,0)	3 (7,3)
Vízipocok (<i>Arvicola terrestris</i>)				1 (4,2)					
Közönséges vízicickány (<i>Neomys fodiens</i>)				1 (4,2)					
Erdei cickány (<i>Sorex araneus</i>)	1 (4,2)		1 (4,2)				1 (4,3)		2 (4,9)
Mezei cickány (<i>Crocidura leucodon</i>)	8 (33,3)	5 (18,5)	3 (2,5)	1 (4,2)	4 (17,4)	1 (6,7)	6 (26,1)	5 (16,1)	2 (4,9)
Keleti cickány (<i>Crocidura suaveolens</i>)							4 (17,4)	1 (3,2)	1 (2,4)
Összesen (új fogás)	24	27	24	24	23	15	23	31	41
Fogásszám/100 csapda- éjszaka	16,3	25,0	12,8	31,1	27,0	11,7	20,9	34,7	32,1
Fajszám (N)	7	5	6	7	4	6	6	7	7
Diverzitás (H)	2,40	2,15	2,01	2,30	1,80	1,99	2,41	2,21	2,03
Egyenletesség (J)	0,86	0,93	0,78	0,82	0,90	0,77	0,93	0,79	0,72

A Barcsi Borókás Nagybereki területén (1. táblázat), a magassásos élőhelyen szintén a három erdeiegér faj dominált (összesen 79%). Mellettük más kisméretű fajok is előfordultak, így a csalitjáró pocok, a vízipocok, a közönséges vízicickány és a mezei cickány. Az égerlápon kevés faj előfordulását tudtuk bizonyítani, meghatározóak voltak az erdei egerek (összesen: 83%), mellettük csak mezei cickányt fogtunk be. Az égerligetben is az erdei egerek domináltak (összesen: 80%), mellettük csalitjáró- és erdei pocok, valamint mezei cickány fordult elő. A kisméretűek egyedsűrűsége a magassásos területen 49, az égerlápon 47, az égerligeten 31 egyed/ha volt.

A Fehérvízi-láp Természetvédelmi Területen (1. táblázat), a sásréten meghatározó a közönséges erdeiegér és a mezei cickány előfordulása volt. Összességében a cickányfélék fordultak elő legnagyobb gyakorisággal, köztük szerepelt keleti cickány is. A csülkös vadak által keresztül-kasul szabdalta fűzlápon egy hermelin befogása történt, egy másik csapda tetőjére pedig hermelin, vagy menyét ürülékét helyezte el. A fűzlápon leggyakoribb faj a pirók erdeiegér volt, de mellette erdei pocok is gyakran fordult elő. Az egyéb fajok közül törpeegeret, csalitjáró pocok, mezei cickányt és keleti cickányt fogtunk. Az égerliget és fűzláp határán elhelyezett csapdákból leggyakoribb fogást a pirók erdeiegér jelentett. Az erdeiegér fajokon kívül erdei pocok és a cickányfélék közül az erdei cickány, a mezei cickány és a keleti cickány is előfordult. A kisméretűek egyedsűrűsége a sásréten 47, az égerlápon 82 egyed/ha volt.

Az élőhelyek közül általában a sásréteken volt nagyobb a fajdiverzitás, az égerlápokon és égerligetekben kisebb (1. táblázat). Az egyenletesség mindegyik élőhelyen 0,7 felett alakult.

További megfigyelt emlős fajok a Balátán: vidra, vörösróka és ürülék alapján egyértelműen nem elkülöníthető nyest/nyuszt; a Barcsi Borókásban, a Nagyberek területén: mókus, vidra, borz, vörösróka, nyest (közvetlen megfigyelés) és nyest/nyuszt (ürülék alapján); és a Fehérvízi lápon: mezei nyúl, ürge, vándorpatkány, vízipocok, pézsmapocok és földi pocok róka táplálékban, továbbá menyét (róka és erdei fülesbagoly táplálékban), vidra, borz (kotorékkal), vörösróka, és nyest/nyuszt (ürülék alapján).

Értékelés

Magyarországon a lápok 1997 óta védelem alatt állnak. Térképezésük elkészült (8005/2001. (MK 156.) KöM tájékoztató a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. Törvény erejénél fogva védett lápok jegyzéke), teljes körű ökológiai állapotfelmérésük azonban még nem történt meg. A munka sürgető, mert a lápok gyors degradációja a biodiverzitás csökkenéséhez, a terület elértéktelenedéséhez vezet. A lápokon végzett vízminőségi, botanikai, gerinces és gerinctelen faunára irányuló vizsgálatok (MARIÁN 1957 és 1958, MAJER 1992, ÁBRAHÁM et al. 1994, ÁBRAHÁM 2001, KASZA & MARIÁN 2001, KÖRMENDI 2001, MAJER 2002) eredményei indokolják a monitorozás szükségességét. Ez adhat alapot az élőhely fenntartásával összefüggő teendők meghatározásához. A vizsgált területek közül ez különösen sürgető a veszélyeztetett Fehérvízi lápon, ahol mielőbbi kezelés, élőhely rendezés lenne szükséges. A vizsgált területeken kívül azonban további értékes lápok is találhatóak a vizes élőhelyekben ezen belül a lápos területeket tekintve egyébként is gazdag Somogy megyében.

A rövid időtartamú csapdázási és megfigyelési eredmények azt mutatják, hogy a lápokon élő emlős fauna általában fajgazdag. A mindössze egyetlen csapdaperiódusra kiterjedő vizsgálatban 12 kisémlős fajt (nyolc rágcsálót és négy cickányfélé) sikerült azonosítani. Ezen kívül öt ragadozó emlős, hat rágcsáló és a mezei nyúl került elő, ami összesen 24 kis- és közepes testméretű emlős faj előfordulását jelenti. Ez az országos emlős fajszám 28%-a. A Barcsi és a Fehérvízi területen eddig nem ismert fajokat mutattunk ki, a Balátán pedig a korábbi előfordulási adatokat (MARIÁN 1957, 1958, KASZA & MARIÁN 2001) lehetett megerősíteni. Feltehető, hogy további, hosszabb időszakra kiterjedő és más csoportok, például denevérek, pelefélek, ragadozó emlősök felmérését is célzó vizsgálatban további fajok is előkerülhetnek.

Köszönetnyilvánítás. Köszönöm a terepi munka során nyújtott segítséget ROZNER GYÖRGYNEK, STIX JÓZSEFNEK és MIKICS NORBERTNEK. A kutatást a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, valamint az MTA Bolyai Ösztöndíj Alap támogatta.

Irodalom

- ÁBRAHÁM L. (szerk.) (2001): Somogy fauna katalógusa. – Nat. Somogy. 1: 1–494.
- ÁBRAHÁM L., JUHÁSZ M., PINTÉR A. & NAGY L. (1994): Védett természeti értékek Somogyban. – Múzeumi Tájékoztató 4: 3–70.
- ÁDÁM L., MAROSI S. & SZILÁRD J. (1981): A Dunántúli-dombság (Dél-Dunántúl). Akadémiai Kiadó, Budapest.
- BORHIDI A. & SÁNTA A. (1999): Vörös Könyv. Magyarország növénytakarulásairól 1. – Természet-BÚVÁR Alapítvány Kiadó, Budapest.
- CSORBA G. & PECSENYE K. (1997): Nemzeti biodiverzitás-monitorozó rendszerek X. Emlősök és a genetikai sokféleség monitorozása. – Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest.
- JUHÁSZ M. (2002): A Barcsi Borókás kezelési terve. Növénytakarulások. – Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Pécs.
- KASZA F. & MARIÁN M. (2001): A Baláta-láp és gerinces állatvilága, különös tekintettel a madarakra. – Nat. Somogy. 2: 1–96.
- KÖRMENDI S. (2001): Zooplankton vizsgálatok a Baláta tó különböző élőhelyein. – Hidrológiai Közlemény 5–6: 399–400.
- KÖRMENDI S., ÁBRAHÁM L., FENYŐSI L., KORSÓS Z. & LANSZKI J. (2002): Somogy megyei lápos területek vízminőségi és zoológiai vizsgálata. – Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, Beszámoló kutatási jelentés, pp. 1–95.
- KREBS C.J. (1989): Ecological methodology. – Harper Collins Publishers, New York.
- LANSZKI J. & PURGER J.J. (2001): Somogy megye emlős (Mammalia) faunája. – In: ÁBRAHÁM L. (szerk.). Somogy fauna katalógusa. – Nat. Somogy. 1: 481–494.
- LANSZKI J. (2002): Magyarországon élő ragadozó emlősök táplálkozás-ökológiája. – Nat. Somogy. 4: 1–177.
- MAJER J. (1992): A Baláta-tó zoológiai felmérése (különös tekintettel a madárfaunára) (1989–1990). – Somogyi Múzeumok Közleményei 9: 321–328.
- MAJER J. (2002): A Baláta-tó vízminőségének alapállapot felvételezése. – Somogyi Múzeumok Közleményei 15: 97–106.

- MARIÁN M. (1957): A Baláta gerinces állatvilága. – Somogyi Almanach 1: 1–59.
- MARIÁN M. (1958): A Baláta ősláp állatvilága. – Természettudományi Közlöny 3: 119–123.
- PASZLAVSZKY J. (1918): I. Vertebrata. Classis. Mammalia. – In: PASZLAVSZKY J. (szerk.). A Magyar birodalom állatvilága /Fauna Regni Hungariae/. A K. M. Természettudományi Társulat, Budapest, pp. 1–43.
- SPSS 10 for Windows (1999): SPSS Inc., Chicago.
- TEERINK B.J. (1991): Hair of West-European mammals. – Cambridge Univ. Press, Cambridge.
- UJHELYI P. (1989): A magyarországi vadonélő emlősállatok határozója. (Küllemi és csonttani bélyegek alapján) – A Magyar Madártani Egyesület kiadványa, Budapest.

Examination of terrestrial mammals of moors in Somogy County

JÓZSEF LANSZKI

On three moors in Somogy County, in a 4-night summer period, capture-recapture, live small mammal trapping method was applied. The registered mammals on the Lake Baláta region (B): *Apodemus agrarius*, *A. sylvaticus*, *A. flavicollis*, *Microtus arvalis*, *M. agrestis*, *Sorex araneus* and *Crocidura leucodon*, on the Barcsi Borókás, Nagyberek (N): *A. agrarius*, *A. sylvaticus*, *A. flavicollis*, *M. agrestis*, *Clethrionomys glareolus*, *Arvicola terrestris*, *Neomys fodiens* and *C. leucodon*, and on the Fehérvízi-moor Nature Conservation Area (F): *A. agrarius*, *A. sylvaticus*, *A. flavicollis*, *Micromys minutus*, *M. arvalis*, *M. agrestis*, *C. glareolus*, *S. araneus*, *C. leucodon* and *C. suaveolens*. Furthermore observed small- and medium- sized mammals were the following: *Lepus europaeus* (F), *Sciurus vulgaris* (N), *Spermophilus citellus* (F), *Rattus norvegicus* (F), *Arvicola terrestris* (F), *Ondatra zibethicus* (F), *Microtus subterraneus* (F), *Mustela nivalis* (F), *Mustela erminea* (F), *Martes foina* (N), *Martes foina/Martes martes* (B, N and F), *Lutra lutra* (B, N and F), *Meles meles* (N, F) and *Vulpes vulpes* (B, N and F). On the moors studied, so far unknown mammalian species were detected.

Keywords: small mammal, Lake Baláta region, Barcsi Borókás, Nagyberek, Fehérvízi-moor Nature Conservation Area.